

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 297. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy órá ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, december 31.

Nagybecskerek közbiztonsága.

Nagybecskerek, december 31.

(X) Nem a legszebb emlékekkel veszt
bucst a becskerei polgár az immár le-
tűnt eszlendőtől s nem valami biztató ki-
látásokkal lép az új évbe. Hiszen hagyján,
hogy nem valami sokat keresett a polgár,
akármennyit is fáradt legyen. De hogy
még azt a keveset is elveszik gonosz em-
berek, éjnek idején, oroszva, — ez olyan
dolog, amely még a mi birkatürelmű kö-
zönségünket is kihozza a sodrából.

Való igaz, hogy karácsony táján más
években is loptak, más városokban is
lopnak. Hiszen a tolvajok és egyéb
gazemberek nemcsak a tisztességes emberek
verejtékes munkáját vetik meg, de cynikus
lenézással nyulnak embertársaik vagyonához
ép azon a napon, melyet a tisztességes
ember istennek szentel. Így esik, hogy
épen a legnagyobb ünnepek táján fordul
elő a legtöbb lopás és betörés. Sok csirke
meg pulyka tűnik el évtizedek óta karácsony
táján s az új év előtt lopott malacok
száma légió volt mindenha. Megbarátkozott
már ezzel a szomorú fátummal az egész
publikum s bizonyos flegmával nézi a leg-
több, a meddig a — szomszédban loznak.

Csak hogy ez idén, talán azért, mert
nagyobb a szegénység, avagy azért, mert
több a munkanélküliség, avagy talán azért,
mert évről-évre jobban romlanak az er-
kölcsök, mindig kevesebb lesz a tisztesség-
érzet és mindig nagyobb a könnyű meg-
élhetés vágya, váratlanul felszaporodott a
betöréses lopások száma. Alig van éjszaka,
hogy valahol meg ne dézsmálnák a csirke
és pulykaállományt, de megesik, mint
például vasárnap éjjel, hogy hét helyen is
betörnek. S ezek a betörő urak nem
huzódnak meg, mint a régi jó időkben, a
város végén. Multával az éveknél meré-
szebbek, sőt mondhatnók ambíciózusabbak
lettek. Ime rövid idő alatt nem kevesebb,

mint három hunyady-utcai házba törtek
be. Nem csekély dolog ha tekintetbe
vesszük, hogy a Hunyady-utca Nagybecs-
kerek legélénkebb forgalmu, sőt legjobban
világított utcája.

Közbiztonságunkra azonban épen ezek
a legutóbb emlegetett esetek a legjellem-
zőbbek. Ugyan mit várhat a Temesvári-
utca vagy a Német-végsor végén lakó pol-
gártársunk, ha a fő-utca kellő közepén be-
törnek, sőt falat emelnek ki, mint ez állí-
tással megtörtént? Vajjon mire kell elkészülnie
a város mellékutcaiban meghúzódó ember-
nek, mikor a város kellő közepén bizton-
ságban érzik magukat a tolvajok és be-
törők?

Mi tagadás benne, a rendőrség nem
áll feladata magaslatán. Más kérdés az,
hogy milyen okból nem teljesíti kötelessé-
gét. Ennek az okát kutatni nem a mi fel-
adatunk, mi csak konstatáljuk azt a meg-
döbbentő tényt, hogy a mi közbiztonságunk
olyan, amilyennek lennie nem szabad. Le-
het, hogy a rendőrség követ el mulasztást,
lehet, hogy a személyzet nem eléggé iskolá-
zott, de lehet, hogy a létszám nem elegendő.

Bármint is álljon a dolog, ezen az
állapoton segíteni kell. Igaz ugyan, hogy
ma még csak csirkét loznak meg malacot s
az üzletekből is csak apró pénzt visznek el,
mert a kereskedőnek van esze, hogy a
Wertheim-szekrénybe rakja a bankót, meg
az aranyat. Amde a gazembernek is evés
közben jön meg az étvágya s bizony-bizony
meglehet, hogy rövid idő múlva, mikor az
alig tisztelt betörő urak észre fogják venni,
hogy itt Becskereken szabad a vásár,
nagyobb expedíciókra indulnak, nem elő-
gesznek meg egy szatócsoport kirablásával,
mint az tegnapelőtt megesett, hanem az
apró pénz elemelése után majd elkezdik a
Wertheim-szekrényeket megfurni s leütik
azt a merész embert, aki netalán tán ut-
jukba áll.

A közönség végre is megsokallta ezt

az állapotot s amire a város történetében
nincs példa, a polgármestertől egy rend-
kívüli közgyűlés egybehívását kéri, hogy
a képviselőtestület megtehesse a maga
intézkedéseit. Nagy dolog az, mikor olyan
türelmes publikum fellázad, mint a becs-
kerei.

Itt csakugyan nagy lehet a veszedelem,
amint hogy nagy is, mert ma már tisztá-
ban vannak mindenek, hogy itt egy szer-
vezett, sőt igen jól szervezett rablóbandá-
val állunk szemközt, mely kihasználva a
rendőrség csekély létszámát s a közönség
patriarkális vigyázatlanságát és nembánom-
ságát, kifosztja a becskerei lakosságot.
Ennek a szemtelen és vakmerő garázdál-
kodásnak véget kell vetni. Ezért igen helyes,
hogy a képviselőtestület maga is nyilat-
kozni kíván ebben a mindenkit érintő kel-
lemetlen ügyben. Debuisset pridem!

Tallian Béla az olasz kereskedelmi szerző-
désről. A képviselőház tegnapi ülésén Udvar-
y Ferenc és Szederkényi Nándor interpellációt
intéztek Tallian Béla földművelési miniszterhez
az olasz kereskedelmi szerződések tárgyalása iránt.
Az interpellációkra Tallian Béla a következőleg
válaszolt:

Szederkényi Nándor t. képviselő ur a keres-
kedelmi miniszter urhoz és hozzám intézte inter-
pellációját, Udvary Ferenc képviselő ur pedig
direkte hozzám, van szerencsém úgy a magam,
mint a kereskedelmi miniszter ur nevében és
vele egyetértőleg néhány felvilágosítással szolgálni.
Arról, azt hiszem, a t. Ház és a t. interpelláló
képvisele urak is meg vannak győződve, hogy a
dolog mai stádiumában végleges választ adni s
ezáltal a részletekbe belemenni nem volna helyes.
Nem volna helyes azért, mert — s e nézetemben a t.
interpelláló urak valószínűleg osztoznak — ezzel
esetleg olyan fejtört adhatnánk ki a kezünkbe,
amelyet könnyen ellenünk használhatnánk fel. Ez
pedig meggyőződésem szerint a t. interpelláló kép-
viselő uraknak nem volt, nem lehetett intenciója. Mind
ezek dacára azonban anélkül, hogy a t. interpelláló
képvisele urak interpellációjára válaszolnék, legyen
nekem megengedve, Udvary és Szederkényi kép-
viselő urak felszólalására két irányban megjeg-
yzéseimet megtehetni. Udvary képviselő ur azt
mondotta, hogy neki óvó szavát kell felemleni a

A „TORONTÁL” tárcája

Emlékezés.

(A cigány.)

Nem mondom nagyot, mikor azt mondom,
hogy kerek nagy Magyarországon nincs olyan
falu, mint az én szülőföldem: Diós-Jenő!

Persze erre sokan azt mondják, hogy hohó!
megálljunk egy cseppet, hát az én szülőföldem
mit vétett?! Az enyém is van olyan, mint a tiéd.
Nó, lássuk hát!

Az én kedves falucskám a Mátra-szakadéka
hegyláncolatának lábánál fekszik, dermesztő,
pusztító fagytól, romboló vihartól, szélvészektől,
inséget árasztó jégveréstől észak és nyugat felől
védi a majdnem öserdővel borított hatalmas hegy-
lánc. Kelet és dél felől szabadon szivja keblébe
földje a nap éltető sugarait és délnyugat felől a
Duna-vidékről át-áteszkedő áldásos eső cseppjeit.

Aztán a falu fekvése és határa!

Talán legjobb hasonlat, ha azt mondom:
egy kitárt marok.

A falu a tenyér közepén fekszik, szántó-
földjei az öt ujj, az ujjak közti völgyekben a
kies, berkes, csalisos rétek kerülnek el, melyeken
végig kigyózik a hegy aljából fakadó csörgedező
patak.

Hát még az erdeje!

Felhőkbe nyúló sziklaival, vadregényes sza-
kadásaival, omlásaival, járható s járhatatlan völgy-
katlanjaival!

S mi mindezeknek mintegy koronája: hegy-
ségében fekszik Csehek várának, Kámor várának
és Cigányvárának romjai.

Az előbbi a husziták korából nevezetes,

a két utóbbi már a regevilágából s mindegyik-
ről szól a régi rege, mely szájról-szájra száll a
nép között.

Királykő, Királykut, Bálványkő, Tatárugrató,
Oltárkő, Bálványos, mindenik egy-egy csodaszép
hely a határban.

Hát még azok a szép regék, amelyek hoz-
zájuk fűződnek!

Gyermek-emlékeim felejthetetlen édes gyö-
nyörűségei, oly jól esik visszaemlékezni reátok!

Aztán ami fő, amellát, hogy a természet
szépséggel, vadregényességgel árasztá el e kis
falu határát s történelmünk egyes mozzanatait
századok óta fönnálló s még századokig mara-
dandó emlékek hirdetik és őrzik határában; a
földje Isten áldott földjének mondható.

Van bora, buzája, erdeje, vadja, vize hala,
rétye, gyönyörű, ép s hozzá munkás népe.

Hát megengedem, hogy más halandó ma-
gyarnak is van az enyémhez hasonló szép szülő-
földje; de már azt kötve hiszem, hogy egy egész
életre olyan dus erü kincses bányája lett volna
valakinek az enyémhez hasonló szerény falucskája,
mint amilyen kincses bányám lett nekem az én
édes falum: Diós-Jenő.

Persze csak színészi szempontból.
Az én kis falum egy kifogyhatatlan tárház
a jó szinpad alakokban.

Mióta színészetemben öntudatra ébredtem,
népszínmű-szerepeim olvasgatása, tanulása közt
egyszerre csak azt vettem észre, hogy Diós-
Jenőn vagyok; gyermek s ifju éveim édes em-
lékei fölujtultak lelkemben; gyermekkori ismer-
őseim hosszú sora vonult el lelki szemeim
előtt, egy-egy alak rám mosolyogva, mintegy
mondá: „Ne törd a csürhejárást, itt vagyok,
gondolj rám, fogadj lelkedbe, legyünk egyek
ketten, kisegitelek én a bajból”.

Nyakas Feledő Gáspár, Kincskereső Kántor,
Csurapés molnár mester, Gonosz Pista, Sass
István, Zagyva Tamás koldusvezető, tömlőclakó
Piros Pista, Peták János, Pandur-kommisszárius,
Vén bakkanosos, Márton esikós, mind ott lakott
s lakik az én falumban, még az én kedves Zsiga
cigányom is egész pereputtyával, aki nem más,
mint Ádus, az én falum volt öreg cigánya.

Élt a mi falunkban egy Tamás bátya nevű
szegény ember.

Nem emlékszem már, zsellér volt-e, vagy
a maga szegény gazdája; csak azt tudom, hogy
a helység házával — hol édes atyám mint nótá-
rius lakott — szemben volt egy házikó a patak
partján s abban lakott az öreg Tamás bátya.

A portánkon házőrző, favágó, olyan mindenes,
bizalmas hű embere volt, afféle házi kosztos.
Szegénynek egy felhőszakadás elsöpörte a
viskóját.

Pusztulásnak indult.
Előbb falu szegénye, később falu koldusa,
végre betegsége, vénsége következtében a falu
nyomorékja lett.

Ebben a végnomoruságban a felvégen
Ádusnál, a vén cigánynál huzta meg magát.

Mikor a vénség, a nyomoruság jártányi ere-
jét is elvette s a koldusbotot is kitérte kezéből,
Ádus cigánynak és az irgalomnak kenyerén él-
degélt szegény Tamás bátya.

Édes anyám a hű házőrzőt nem hagyta el,
hol a cseléddel, hol velem, hol testvéreimmel,
amelyikével, küldözgetett eledelt neki.

Az öreg engem még díjkálgatott is, mint
édes anyám mondá s én talán ebbeli halakból
mindig kész voltam ételt vinni neki.

Ott feküdt szegény Tamás bátya a viskó
eresze alatt gyalog-borzang, zsup s holmi giz-gaz

kormányval szemben a magyar bortermelők érdekeit illetőleg. Legyen meggyőződve a t. képviselő ur, hogy erre szükség nincs: a magyar kormány tudta, tudja és tudni fogja a jövőben is, mivel tartozik a többi fontos érdekek mellett a magyar szőlősgazdáknak, akiknek érdekeit tőle telhetőleg meg fogja védeni. (Helyeslés.) A másik megjegyzésre ugy Szederkényi Nándor, mint Udvarny Ferenc t. képviselő urak azon kérdéseire vonatkozólag, vajjon igaz-e, hogy a kormány az olasz kormányval tényleg megegyezett és pedig egy 18 koronás borvám-tételben, méltóztassék tudomásul venni, hogy a hír nem felel meg a valóságnak. (Helyeslés.) Ezek után még csak a következőket vagyok köteles a t. Háznak felvilágosításul kijelenteni: első sorban, hogy tényleg ezen kérdéseket illetőleg a tárgyalások az olasz kormányval folynak s bár az olasz kormány teljes határozottsággal védi a maga álláspontját és országának érdekeit, mégis annyi előzékenységet tapasztaltunk ezen tárgyalások alatt, hogy ennek kifolyásából alapos reményünk van arra, hogy a kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak Olaszországgal ideiglenes rendezése legközelebb sikerülni fog. Méltóztassanak megengedni, hogy ehhez még hozzátegyem azt, hogy a magyar kormány az összes magyar érdekeket legjobb meggyőződése szerint teljesen érvényesíteni kötelességének ismeri. Kérem a t. Házat, hogy ezen válaszban, mint ideiglenesben, méltóztassék megnyugodni. (Helyeslés.)

Rónay János beszámolója. Rónay János, a lovrini kerület képviselője, december 27-én Csatádon választói előtt beszámoló beszédet mondott. A nagyhatású és általános tetszéssel fogadott beszámoló után a választók képviselőjük tiszteletére banketet rendeztek, amelyről üdvözlő táviratot küldtek Tisza István gróf miniszterelnöknek.

HIREK

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A bádfürdő egész nap nyitva marad.

A „Boldog újévet“ aki kitalálta!

A „Boldog újévet“ aki kitalálta, Az volt ám az ember, ha kellett a gátra, Midőn embertársát nyakon önti ingyen: Igen sok szép és jót kívánok ez évben. Ah, igen, eljöttem, (de nem ingyen — pénzért.) Adja ki gazd' uram a szolgálati bért... Boldog újévet kívánok! — Igy dörög az ősi átok: Pénzed előre, Borúra, derűre!

A „Boldog újévet“ aki kitalálta, Kinek nem borsózott olyankor a háta, Midőn „Conto“, „Számla“ s holmi „Memorandum“ Kérdi, hogy pénzedben mennyi még a quantum? Memorandum, számla és a conto szépen, Nyakonesipnek téged, mint madárt a lépen Boldog újévet kívánok! — Megint csak a régi átok: Pénzed előre, Borúra, derűre!

keverék almon, fejénél lógott egy végkép megviselt vászon-tarisznya, amelynek oldalán sűrűn vert lyukak a csonttá száradt kenyérszeletek ele.

Ahány darab, annyi színű; mindenik magán viselte adója sorsát és módját. Az éléskamrát kiegészíté egy drótos, csorba vizesbőgre. Ebbe mártogatva puhítgató az öreg a száraz kenyérdarabokat, hol unalomkergetőnek, hol éhe enyhítésére.

A melle irányában, a viskó eresze gerendájához erősítve lógott le egy, a végén maroknyi távolságra néhány görcscesel ellátott kötél-darab.

Azt hiszem, az öreg Ádus cigány elmés találmánya lehetett, hogy ha ő nincs kéznél, segíthessen magán az öreg. Ebbe kapaszkodott az öreg Tamás, ha fölülni vagy fölállni akart, s ezzel forgatta magát, ha oldala belefajult, vagy belezsibbadt a fekvésbe.

Ennek a szegény öregnek hordozgatva az ételt, ismertem meg az öreg Ádus cigányt közelebről.

Láttam én már előbb is a faluban járni, amikor szöveget, pántokat, závarokat árulgatott; de hajlékában sohasem voltam s beszédjét hosszabb ideig soha nem hallottam.

Mint gyereket bebecsált a kunyhóba a kalapács csattogása, az izzó szén sustergeése, a fuvó nyekegő szuszogása s letelepedve órákig einéztem Ádus cigány csendes munkáját s hallgattam sajtóságot cigányos, hol kedélyes, hol bus beszélgetését, mit egy-egy — valami kis munkát hozó — falusi emberrel folytatott.

Sokat sóhajtozott az öreg, meghalt feleségét gyakran előhozta szóbeszéd közben s szeretettel simogatta kormos kezével egy növendék leányka bozontos fejét, ki a fuvó körül segített neki.

Arra is emlékszem, gyakran biztatgatta egy némely falusi: Nem kell busulni, Ádus. Van még

A „Boldog újévet“ aki kitalálta, Igen ép lábú volt, nem lehetett sánta: Hogy vigyék a pénzed, ahoz érték már ma, Sokkal jobban, miként Oedipus korába... Tavaszi rokkodnak — bekocognak sebben. Add ki már az órát, ha van még a zsebben. Boldog újévet kívánok! — Igy ijesz a szörnyű átok: Pénzed előre, Borúra, derűre!

A „Boldog újévet“ aki kitalálta, A sok viztkártyát hozták a szobádba... S e viztkártyáknak az a szörnyűsége: Adon borralalót, kiszáradt a gége! És te zsebbe nyulsz s annak piulái Lesznek feutartásod Induspáriái! Boldog újévet kívánok! — Ismét az a szörnyű átok: Pénzed előre, Borúra, derűre!

A „Boldog újévet“ aki kitalálta, (Hogy ütné a menykő őt azonnal hátra Telen ez nem lehet, — vigye hát a fene!) Fizetellen még a kalapod pereme; Bekocognak durván és mogorva képpel: Fizesd ki kalapod, a gazdám felképel. Boldog újévet kívánok! — Betegéd tesz a nagy átok: Pénzed előre, Borúra, derűre!

A „Boldog újévet“ aki kitalálta, Ijesztő rem gvanánt néz feléd a kályha; E rémes orcánál íjes több szolgád, Fogvacogva reszket, mint a póre dáde. Átlárod azonnal, hogy a fádnak vége... Miként vehetsz most mást annak a helyébe?! Boldog újévet kívánok! — Befűt ez a kínzó átok: Pénzed előre, Borúra, derűre!

A „Boldog újévet“ aki kitalálta, A szobádba botol levélhordód lába... Markodba csapódik a „Glück zum neuen Jahr!“ Ezért a két flóres viszonzásul kijár. Aztán fuled tépi a — „Gratulation!“ Sohajta nyulsz zsebbe: „Mennyi a porcióm!“ Boldog újévet kívánok! — Elhal már tán a nagy átok: Pénzed előre, Borúra, derűre!

Buttkay Gyula

Boldog újévet kívánunk előfizetőinknek, olvasóinknak és barátainknak.

Egyben megemlítjük, hogy lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt szombaton délután a rendes időben jelenik meg.

— **Szilveszter napja.** Az év utolsó napja köszöntött ma ránk. Egy közönséges évvel ismét kevesebb. Az ő évtől vigan szoktak nálunk és mindenütt elbucszni, abban a reményben, hogy jobb lesz az új. Nincsen kaszinó, dalos-egylet, társaskör vagy asztaltársaság, a hol vig élet ne uralkodnék ma este. Ejfélkor aztán általános jó kívánságok mellett felhangzik a boldog újévet és ezzel az 1904. év átveszi egy évre hegemoniáját.

— **Az ő- és újévi istentiszteletek.** A nagybecskerei róm. kath. plébániatemplomban az újévi istentiszteletek sorrendje a következő: Ma délután 3 órakor hálaadó istentisztelet volt magyar prédikációval, melyet Engel Ferenc segédlelkész mondott. Este 6 órakor hálaadó istentisztelet lesz

német prédikációval. A prédikációt Szabó Ferenc apátplébános fogja tartani. Holnap, vagyis újév napján reggel fél 8 órakor csendes mise lesz német prédikációval, melyet Brunner Jakab mond, fél 9 órakor pedig csendes mise lesz prédikáció nélkül. Az ünnepi nagymisé, mely délelőtt 10 órakor lesz, Szabó Ferenc apátplébános tartja, aki mise előtt magyar prédikációt mond. Délután 3 órakor ünnepi vecsernye lesz.

A piarista templomban holnap, újév napján 1/2, 12 órakor lesz a mise, melyen Messinger Karolin urhölgy Liebe F. „Ave Mária“-ját fogja énekelni, Zsiross Dezső, a budapesti zeneakadémia jeles növendéke pedig két orgona versenydarabot fog játszani és pedig Mendelssohn F-moll sonatájának Adagio és Allegro részletét és Rheinberger „Pastoral-sonatáját“.

— **Kinevezés.** Torontálvármegye főispánja dr. Kádár Andor gyakorló orvos, kaposvári lakost a József-kórház alorvosává ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Véglegesítés.** A m. kir. pénzügyminiszter Grünfelder Antal számellenőrt a X. f. o. II. fokozatában, továbbá Boróczy Dezső Blazsovác János, Eiler Péter, Schüpfer Károly és Sándor József számellenőröket a X. f. oszt. III. fokozatában végleges minőségű számellenőrökké nevezte ki.

— **A megyés püspök pásztorlevele.** Desseffy Sándor v. b. t. t., megyés püspök, mint minden évben, ugy az idén is az évforduló alkalmából pásztorlevelet intézett egyházmegyéje papságához, melyben a többek között ezeket írja:

Szeretettel és bizalommal kérem Krisztusban Kedves Pappjaimat, hogy a mikor hiveikkel társadalmi téren érintkeznek, sőt ha szükséges, a mikor azokat társadalmi és polgári kötelességeikről oktatják, ne feledkezzenek meg a sokat hányatott országunk iránti szeretet és ragaszkodás szükségességének hangzatosáról, ne szünjenek meg a világi eljárók iránt való köteles engedelmességet, békességet, egymás iránt való elnző türelmet és szeretetet és végül a király iránt tartozó hűséget, mint őseink hagyományát sziveikbe véstni. Isten kegyelméből a legfőbb hatalmat országunk fölött egy minden emberi s uralkodói erényekben gazdag, a legsúlyosabb megpróbáltatásokat keresztény megadással viselt, magas koru, bölcs király gyakorolja, ki szent István koronájának fényével fényt és dicsőséget arasz a magyar nemzetre, ki a kötelességtudás, alkotmányos érzület és uralkodói tevékenység mintaképe, kit tisztelettel vesz körül az egész világ. Adjuk meg és adassuk meg hiveinkkel a királynak, a mi a királyé, Istennek, a mi az Istené! Mivel pedig „én örök szeretettel szeretlek titeket és magamhoz kívánlak vonzani“, ezekben akartam Kedves Pappjaimnak elmékedésre való anyagot nyújtani és kijelölni a tért, a melyen a templomon és oltaron kívül társadalmi tevékenységüket kifejthetik. Ehhez adjon Isten erőt, hogy a mit az új évben az ő szent nevében megkezdünk, kegyelmével végre is hajtssuk Isten dicsőségére, lelkünknek és a ránk bízott hivek lelkeinek üdvösségére és mindnyájunk földi boldogságára. Huszadik század napja, mit felsz vállaidra venni a keresztet? Csak ezzel juthatsz el a ma született Jézussal a mennyekbe. „A ke-

Onnan a színi pályára léptem... Megismertem Szigligeti művét, a Cigányt. Nini! hisz ez a mi cigányunk, Ádus! Honnan ismerte ezt Szigligeti?

Meg mertem volna rá esküdni, hogy Szigligeti járt a falunkban a felvénen s onnan írta meg a Cigányt.

Később láttam előadásban. Jó volt, jó volt! de...

Hej! gondoltam magamban, még-e így kéne ezt csinálni.

Nem ilyen volt mégse Ádus. Hejh! ha én azt ugy tudnám, mit amilyen ő volt igazában!! Neki fogtam. Megpróbáltam.

Tudja Isten, nem is ment valami nehezen.

Én azt gondoltam, hogy én vagyok Ádus. Szigligeti megírta, mit kell mondani, megadta a szavakat. Ugy próbáltam mondani, mintha Ádus mondaná bennem; próbálgattam, különösen hangzott először, de szívennek, lelkemnek, fülemnek nagyon jól esett.

Igy tanulgatva, próbálgatva, Ádus alakja mindig előttem lebegett. Az ő kunyhója: kunyhómá, borzas lánykaja: Rózsimmá lett. Kalapácsa kezembe, az üője előmbé termett, irgalmas, jó, szerető szíve lelkemhez simult. Így született, így formálódott Ádusból az én Zsiga cigányom.

Nem is a színpadon ézem én magamat, mikor Zsigát játszom. Diós-Jenőn vagyok a felvégen.

Ott diszeleghet nekem akármilyen színpadi díszlet, nem látok én mást, mint azt a faluvégi kunyhót, melyben az öreg Ádust láttam és hallottam, kinek emlékét szerepemben holtomig őrzöm.

Szentgyörgyi István.

cigányné a világon, hozni kell egyet a viskóba, cigány-élet egyedül ugy sem éles. Az öreg tréfás szóval ütötte-vétette el a dolgot s ismét végig-cirógatta azt a bozontos fejű leányt s kormos hüvelyke csuklójával háromszor is megtörülte szemét.

Az öreg Tamás kinn az eresz alatt, ha egy nagyot nyögött, Ádus cigány rögtön letette kalapácsát s kigörbedt a kunyhó ajtaján, szelíd, jószágos hangon kérdezősködött: Mi baj? mi kéne, ha vóna? segíthetek valamit?

Tamás bátya nem felelt, egyet fordított magán a lelőgő kötél segítségével s phent tovább. Mit értettem én gyerekfóvel mindebből? S mi is tartozott rám? Hallgattam a kalapács csattogását, belehámultam a sustergő parazs szénbe, mulattatott a fuvó szuszogása s a kalapács ütése alatt az izzó vasról sziporkázó szikrák elől nevetgélve kaptoktam a fejemet, ez elég mulatság volt nekem.

Hogy mit érzett az öreg Ádus cigány, mikor sóhajtozva emlegette megholt feleségét s kerges, szurkos kezével miért tudta oly gyöngéden s annyi szeretettel cirógatni annak a növendék leánynak a borzas fejét s tréfás szóval miért ütötte-vétette el a házasitani akarók rábeszélését, akkor halottam csak, most értem. Hogy egy nyomoruság mikép nyithatott ajtót egy másik nyomoruságnak, hajlékba fogadva egy oly terhet, ki maga magának is teher már, mint aminő szegény Tamás bátya volt, most értem már ezt is: a szív, a szív, a szív!

Elszakadtam hazulról.

Iskolába adtak...

resztben van üdv, a keresztben élet, a kereszt szívünk erősítése, a kereszt az erény összessége. (Kempis Tamás.) Amen.

— **A csatádi Lenau-szobor.** Csatáról jelentik lapunknak: Tudvalevőleg két évvel ezelőtt mozgalom indult meg azon célból, hogy községünk nagy fiának, Lenau Miklósnak méltó emlékszobor állíttassék. Ezen eszme immár közeledik megvalósulása felé a mennyiben Radnai Béla, egyik kiváló szobrászművésztünk, ki a szobor elkészítését magára vállalta, e napokban községünkbe érkezett, hogy a szobor-bizottsággal a szerződést megkösse. A szobor-bizottság Rónay János országgyűlési képviselő elnökle mellett ülést tartott, melyen meg is kötötte Radnaival a szerződést. Ezen szerződés értelmében a művész köteles a szobrot még 1904. évi augusztus 13. előtt a bizottságnak átadni, amely napon szintén végbe fog menni az emlékszobor ünnepélyes leleplezése. A szerződés egy másik pontja arra kötelezi Radnait, hogy úgy a szobor modelljét, valamint a kész szobrot is az országos képzőművészeti társulat bizottsága által felülvizsgáltatja. Mivel a szobor költségei az eddig gyűjtött pénzüsszeget messze túlhaladják, a szobor-bizottság elhatározta, hogy újabb kérelemmel fordul a nagyközönséghez a gyűjtés folytatása iránt. Végül a bizottság táviratilag üdvözölte Rákosi Jenő főrendiházi tagot, köszönetet mondván neki a szobor ügyében eddig kifejtett buzgó tevékenységéért.

— **Ujévi üdvözlések megváltása.** Ujévi üdvözlések megváltása címén a helyben építendő árvaház javára a következő adakozások történtek: Szabó Ferenc 20 korona, Franz József L. és neje 20, Steinitzer Géza és neje 20, Napholtz Agoston és neje 20, dr. Haidegger Lajos és neje 10, Haidegger Odón és neje 10, Stagelschmidt János 10, dr. Brájer Lajos 10, dr. Várady Imre 10, dr. Nagy Dezső 10, Mayer Rezső 6, Kokits A. F. 5, Mangold Lipót 5, Kegyesrendű ház 4, Keller József 4, Grünbaum Vilmos 4, Prandell Rezső 2, Sindelás Béla 2, Wehner György 2, Petry Jakab 2, Perger Rezső 2, Petz Antal 1, Zimmerer A. 1, Liptay Dezső 1, Huber Gusztáv 1, Klein Izidor 1, Réber Ferenc 1 korona. Az árvaházi bizottság az adományokért az árvák nevében halás köszönetét fejezi ki a nemeslelkű adakozóknak. Azonkívül Steinitzer Géza és neje ujévi üdvözlések megváltása címén a nagybecskereki jótékony nőegyletnek 20 koronát adományozott.

— **Eljegyzés.** David Károly, az Eisenstädter S. és társa nagybecskereki telepének könyvelője nőül vette dr. Mittelman Nandor törökbecsei ügyvéd leányát, Irénke kisasszonyt.

— **Az új gör. kel. lelkes beiktatása.** A nagybecskereki gör. kel. szerb hitközség választmányá ma délelőtt 10 órakor dr. Pánics Mladen hitközségi elnök elnöklésével ülést tartott, a melyen az újonnan megválasztott Milityev Pál lelkeszt hivatalába beiktatták. A hivatalos beiktatás január hó 3-an lesz a Varajja-utcai Monasztir-templomban.

— **Az újévi malacok körül.** Eleve is kijelentjük, hogy ezek a sorok éppen nem bohóságot tartalmaznak. Az idén ugyanis nem sok vidám mosoly támad a komikus formájú visító malacok fölött, mert oly hallatlan drágák, hogy csak keveseknek juthat a szerencse, hogy malacpecsenyét élvezhessenek s így a jövő esztendő során a szerencsemalacból disznószerencse fejlőd-jék. Ott vagyunk most, hogy az újévi malacok megélhetés nehézségeit jelképezhetik immár. Míg néhány esztendővel ezelőtt Nagybecskereken 1 frt 50 krajcárért mindenki szerzethetett magának újévi malacot, az idén a legolcsóbbja a sivitó jószág-nak 7, mond hét forint! Ilyen körülmények között azután lehetetlen jó kedvvel fogadnunk az újévi malacokat s méltán tölt el bennünket az aggodalom, hogy hová leszünk, ha ilyen mértékben növekednek a megélhetés nehézségei is.

— **A fedeztetések.** Dr. Perisics Zoltán polgármester vezetésével dr. Magyar Karoly és Fülep György városi állatorvos tegnap Versecen jártak s az ottani méntelepből kiválasztották a mostani fedeztetési időnyre beszerzendő méneket. A kiválasztott mének a következők: Kengyel Gidrán, Illo Nonius, Gázlán arabs telivér, Bambula angol telivér, Leppert, Uram Battyám, Ménesbirtok, Jussuf, Ságlya és Durcás Nonius. A kiválasztott mének közül a három első új, míg a többiek már voltak itt. A mének január hó 8. és 9-én megérkeznek, úgy, hogy január 10-én már megkezdődnek a fedeztetések.

— **Tolvaj vendégek.** Nagy sertéslopás történt tegnapelőtt éjjel a szomszédos Bégaszentgyörgyön. Bancs István, Vuicskovaeski Rada, Dun-

gyerszki János nagybecskereki és Rani-szavlyev János lukácsfalvai napszamosok ugyanis nevezett éjjel betértek Krieger József nagyvendéglőhöz, a kítől éjjeli szállást kértek. Krieger adott is nekik szállást az istállóban s mivel már későre járt az idő, háza népével együtt maga is pihenni tért. A négy ember bevárta, míg a ház körül minden elcsöndesült s azzal hálalták meg a szíves vendéglátást, hogy feltörték Krieger sertésolát s onnan nyoc darab hizott sertést elhajtottak. Reggel, midőn a vendéglős felkelt, hogy a sertések után nézzen, már csak hullt helyüket lelta. Nyomban feljelentette a dolgot s a négy embert a nagybecskereki rendőrségnek sikerült is itt elfogni, akik a vizsgálat folyamán beismerték a lopást. A sertések egynek kivételével mind megkerültek. A tolvajok ellen megindították a bűnvádi eljárást.

— **A kedvezményes áru bérletjegyek és az évi szabadjegyek érvényének kiterjesztése.** A m. kir. államvasutak igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az 1903-ik évre kiállított kedvezményes áru bérletjegyek és az évi szabadjegyek érvénye 1904. évi január hó 31-éig kiterjesztetik. A rendes áru vagyis az 1903. évi kiadott 1100 korona áru I. oszt., 770 korona áru II. oszt., 440 korona áru III. osztályú évi bérletjegyek érvénye azonban folyó év december hó 31-ével megszűnik, vagyis a meghosszabbítás érvénye sem ezen jegyekre, sem a féláru jegy váltására jogosító arcképes igazolványokra nem terjed.

— **Szédelges könyvekkel.** Ismeretes még tavalyról az a szédelgés, melyet egyes kétése existenciája alakok idegen fercművek kolportálásával elkövettek. Az ország különböző vidékein ugyanis áhírlapírók és álművészek jelentek meg, kik hazafias és humanisztikus célokra való hivatkozással selejtes irodalmi műveket szótak a magyar publikum nyakába — drága pénzért. A magyar könyvkereskedői utazók országos egyesülete a lapok hasábjain, ezen nemcsak a magyar könyvpiac jó hírnevét, de egyben a hírlapi kar reputációját veszélyeztető szédelgések ellen tiltakozó szavat felemelte, azt hitte és remélte, hogy felvilágosító közleményeinek meg lesz azon hatása, hogy a jövőre nézve hasonló üzemek lehetetlenné válnak. Most azonban fájdalommal konstatálja az egyesület, hogy e hitében csalódott, mert a folyó évben ugyanezek a szédelgő elemek más hangzatos címek alatt egy más selejtes irodalmi művel („Ősi erény”) csapták be a magyar könyv-vásárló közönséget. Az egyesület ismétlen főlhívja a közönség figyelmét a hangzatos címeket jelentkező kolportőrökre s a magyar könyvpiac jó hírneve érdekében kéri, hogy ezeket az alakokat a közönség egyszerűen utasítsa ki s esetleg vegye igénybe ellenük a rendőrség segítségét.

— **Az Egyetértés egyike a legjobb napilapoknak s úgy a magyar közgazdaságnak, mint az iparnak, kereskedelemnek és mezőgazdaságnak sok szolgálatot tett.** Szépirodalmi rovata pedig épen egyedül áll az egész sajtóban Fenyő Sándor főszerkesztő ugyanis, mint politikai főmunkatársát meg tudta nyerni Kossuth Ferencet, azonképen szépirodalmi főmunkatársá megnyerte Eötvös Károlyt. E két nagy névhez kiváló munkatársak egész gárdája csatlakozik — s ezek együttes munkája emelte az Egyetértést, a haza határain túl is hódító utat járó magyar lappá. Most újévkor ez a lap gyönyörű ajándékot is ad az előfizetőknek, azoknak is, kik most jelentkeznek új előfizetők gyanánt. Pompás Rakóczi-album ez művészi kivitelű és gazdag tartamu. Előfizetések Budapest, Vármegye utca 11. sz. alá beküldendők. Tisztviselők, papok, tanárok, tanítók, lelkesek, magyar katonatisztek, kedvezményes áron kapják egy hónapra 1 frt 20 krért, negyedévre 3 frt 50 krért, félévre 7 frtért.

Gondoljon mindig arra, hogy a lélekzö-szervek meghű-tése, mint a tüdő, gége, torok s egyéb bajoknak borzasztó következményei lehetnek. Aki ilyen betegségeknek van kitéve vagy pedig asztmában, gége, torok, tüdőhurutban, nehéz lélekzésben, mellszorulásban vagy hasonló bajokban szenved, az használja az általános elismert és kedvelt „Pectora” fűszer-teát, mely szer csodálatos hatással bír mind ezen betegségeknek.

Aki a „Pectora” fűszer-teát valódi, hamisítatlan állapotban akarja meghozatni, forduljon közvetlen csakis a Diana-gyógyszertárhoz, Budapest, Károly körút 5. sz., mely azt csomagonként 2 koronájával küldi meg.

TÁVIRATOK.

A király állapota.

Budapest, december 31. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből táviratozzák: Az a baleset, a mely a királyt legutóbb érte, a felség egészségére semminemű káros hatás-sal nem volt. A királynak ma már semmi baja sincs és keresztjáji fájdalmai elmúltak.

A politikai helyzet.

Budapest, december 31. (A „Torontál” eredeti táv.) A parlament szünetével egyben ma a politikában is csönd van. A politikai világ a holnapi ujévi beszédektől várja az eselleges fordulatot.

Titkos tanácsosi eskü.

Budapest, december 31. (A „Torontál” eredeti távirata) Bécsből táviratozzák: Mérey Kajetan külügyminiszeri osztályfőnök ma délelőtt tette le a király kezébe a titkos tanácsosi esküt.

Az 1903. évi költségvetés.

Budapest, december 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap este 1/26 órakor ülésre gyűlt össze, melyen az 1903-ik évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Ez a javaslat megfelel az évenként a költségvetés letárgyalása után előterjesztetni szokott pénzügyi törvényjavaslatnak, azzal a különbséggel, hogy miután az 1903-ik évi budget az év végéig le nem tárgyalatott, magában foglalja az 1903-ik évi budgettel szemben előállott előirányzatbeli különbségeket is úgy a bevételek, mint a kiadások tekintetében. A javaslat célja az, hogy miután az idén állami költségvetés nem szavaztatott meg, tehát utólagos pénzügyi törvény alakjában létesítsen oly alapot, melyen a zárószámadások összeállíthatók.

Biharvámegye tisztelgése a miniszterelnöknek.

Budapest, december 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Biharvámegye törvényhatósága január 5-én Beöthy László főispán és Miskolczi alispán vezetése alatt száz tagból álló küldöttség útján üdvözli Tisza István gróf miniszterelnököt. A küldöttség tagjai a Vadászki-szállóban találkoznak s onnan indulnak a miniszterelnöki palotába. Este 9 órakor a küldöttség a Hungária-szállóban vacsorát ad a miniszterelnök tiszteletére.

Rémséges színházegés.

Budapest, december 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Chikagóból páriát ritkító rémséges színházegésről érkezik hír. Az ottani Broquis-színházban ugyanis egy matiné közben, a melyen a Kékszakállu herceg című operettet adták, az operett második felvonása közben hirtelen tűz ütött ki. A tűz rémes gyorsasággal terjedt s a színház néhány pillanat alatt lángokban állott. A zsufolásig megelint nézőtérén a tűz kitorására irtózatoss rémület támadt s mind-egyik rettenetes küzdelemmel igyekezett menekülni. A tűz ezalatt a gáztartóhoz ért, a mely nagy dőrejjel felrobbant. A robbanás egyszerre lángtengerbe borította az egész színházat, úgy hogy a menekülés teljesen lehetetlenné váltott. A földszinten lévő közöl rémséges dulakodás közben többeknek sikerült megmenekülni, az emeletokről, különösen pedig a felső karzatról senki sem menekülhetett meg. Az áldozatok részben megégték, részben megfuladtak. Számos holttestet álló helyzetben a szomszédjával dulakodva találtak. Az áldozatok nagy része nő és gyermek. Hivatalosan eddig 396 halottat konstatáltak vlvószínű azonban hogy a szörnyű katasztrófának ötszáznál több áldozata van.

Nagy havazás.

Budapest, december 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mármaroszigetről táviratozzák: Mármaros vármegyében óriási hóviharak dülnek, úgy, hogy az utak úyszólván az egész vármegyében járhatatlanok.

Határidő-üzlet.

Budapest, december 31. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.90—
Tengeri (májusra 1904.)	5.21—
Zab (áprilisra)	5.53—
Rozs (áprilisra)	6.67—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

6541. szám. 1903.

934-3.2

Pályázati hirdetmény.

Tomasevác községében üresedésben levő községi irnoki állásra pályázatot nyitok, felhívom tehát pályázni kívánókat, hogy felszerelt folyamodványukat hozzám 1904. évi február 1-ig benyújtsák.

Fenti állás javadalma:
 800 kor. évi törzsfizetés.
 36 kor. utátalány és
 2 öl tüzifa.
 Antalfalva, 1903. december 29-én.

Lowieser,
 főszolgabíró.

Csinosan butorozott
utcai szoba
 külön bejárattal,
 január hó 1-jétől kiadó.
 Cím a kiadóhivatalban.
 (962-6.2)

A Richter-fele
Liniment. Caps. comp.
 Borsos-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 34 év óta megbízható bebizonyosult alkalmaztatik kórosbetegségek, csúszás és megfázásoknál.
 Intés. Silányabb utáztatok miatt beveszélyes körülmények között a zivókban a „Borsos-Pain-Expeller” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főaktar: Török József gyógyszerész Budapest.
 Richter F. Ad. és társa,
 1000. sz. és kir. udvari szállók
 Rudolstadt.

(781-40.15)

BOLDOG UJÉVET

kívánok vendégeimnek, ismerőseimnek és jóakaróimnak. :-

Fetter Kristóf,
 Ellmer-vendéglő.

(966-1.1)

Az antalfalvai főszolgabíroságtól.

6957. sz. 1903.

959-3.3

Pályázati hirdetmény.

Az antalfalvai járási uti bizottságnál rendszeresített kertészi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen évi 600 kor. fizetés, 120 kor. napszamos általány és 80 kor. lakbérrel javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket eredeti okmányaikkal felszerelve, alulírotthoz 1904. évi január hó 20-ig nyújtsák be.

Az állás 1904. évi február hó 1-től töltetik be. Azok, kik az állami kertészeti szakiskolát elvégezték s katonakötelezettségüknek már megfeleleltek, előnyben részesülnek.

Antalfalva, 1903 évi december hó 27-én.

Lowieser,

főszolgabíró,
 mint uti bizottsági elnök.

Román-Écska község előjárói.

2973/1903. sz.

935-1.1

Hirdetmény.

Román-Écska község határában f. hó 20-án 1 drb. 15 éves, deres homloku pej herélt 30 kor becsérték és 1 drb. 2 éves, szárcsa orru 2 h. 1. kesely pej kanca 30 kor. becsérték, fogatott fel.

Igazolt tulajdonos, ha nem jelentkezik, a bitangásba vett állatok Román-Écska község-házánál 1904. évi január hó 14-én d. e. 10 órakor nyilvános árverésen eladatnak.

Román-Écska, 1903. december 23.

Molnár János,
 jegyző.

Palanacski Gyóka,
 bíró.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombovar—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
 2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden csütörtökön este 8 óra 15 perckor.
 3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor.
 4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat III.
			I.	II.	osztály	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00	
.	Cannes	franc.	122-45	87-80		
.	Firenze	.	79-80	58-10	32-50	
.	Genova	.	95-55	69-10	38-95	
.	Grasse	.	124-60	89-25		
.	Lyon-Perrache	.	134-55	95-70		
.	Marseille	.	144-05	102-40		
.	Milano	.	76-25	55-00	31-05	
.	Menton	.	116-30	83-65		
.	Napoli	.	106-85	77-05	43-60	
.	Nizza	.	119-00	85-45		
.	Róma	.	80-05	58-25	32-60	
.	Torino	.	35-40	69-00	38-90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50	
Berlin	.	márka	103-80	73-50	41-20	
Breslau	.	.	80-60	53-00	31-80	
Hamburg	.	.	130-20	93-10	54-90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyel együtt . . . . . 16 kor.
 I. osztály 12
 III. (fedélzet) 6

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat espedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.
 (Utánnymás nem díjazatik.)

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Elsőrendű
tüzifa.
 Valódi porosz
 Kitűnő minőségű
 szalon kőszén pirszén (coacs)
 a Wildensteinsegen-Richterhof-fele bányákból.
 Legjobb faszén.
 Kaphatók:
KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél
 a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
 — Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —